

اوقات

ویژه فرهنگ و معارف رضوی
| سال اول | ویژه نامه ۱۳۳ |

حالا یک شب هم
ساعت ۴
بلند شو!

روایتی داستانی از ساخت مسجد بالاسر
تاریخی ترین بنای حرم پس از روضه منوره

هزار توی دلواپسی

شهر زیبای تو

هر فصلی مسافر داشته

مؤمن مقتدر

چه ویژگی‌هایی دارد؟

تشریف وزیر فرهنگ لبنان
به بارگاه منور رضوی

خبر

با اهدای هدایای متبرک رضوی تکریم خبرنگاران

در آستانه هفدهم مردادماه و به همت مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی، جمعی از خبرنگاران رسانه‌ها با هدایای متبرک رضوی مورد تکریم قرار گرفتند.

به گزارش آستان نیوز، به مناسبت روز خبرنگار و با همکاری بسیج رسانه و خانه مطبوعات خراسان رضوی، خبرنگاران رسانه‌های مشهد، میهمان سفره پربرکت حضرت رضا(ع) شدند که با توجه به ضرورت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و تعطیلی موقت مهمانسرا، غذای متبرک رضوی به صورت بسته‌بندی شده در تحریریه این رسانه‌ها توزیع شد. در شهر تهران نیز با هدف تکریم خبرنگاران، هدایای متبرک آستان قدس رضوی توسط خدام این بارگاه ملکوتی به خبرنگاران رسانه‌های گروهی از جمله صداوسیما، خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های سراسری اهدا شد. محمدمهدی خیرجو، رئیس مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس با اشاره به نقش برجسته اصحاب رسانه در انعکاس برنامه‌های حرم مطهر حضرت رضا(ع) و فعالیت‌های آستان قدس رضوی گفت: خبرنگاران رسانه‌های گروهی در ایام مختلف سال همکاری بسیار خوبی با مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی دارند و برای ترویج سیره رضوی اهتمام ویژه‌ای دارند که نمود و بروز آن به‌تازگی در نخستین جشنواره رسانه‌ای امام رضا(ع) به وضوح دیده شد.

خیرجو افزود: اگرچه خادمان رسانه‌ای حضرت رضا(ع) برکت این فعالیت رسانه‌ای خود را از امام مهربانی‌ها دریافت خواهند کرد، اما ما نیز وظیفه داشتیم به مناسبت روز خبرنگار و سالروز شهادت شهید محمود صامی، این عزیزان را مورد تکریم قرار دهیم که این کار با توزیع هدایای متبرک و غذای مهمانسرای حرم مطهر صورت گرفت.

رئیس مرکز ارتباطات و رسانه آستان قدس رضوی تصریح کرد: امیدواریم بتوانیم با همکاری همه رسانه‌های جمعی، در حوزه ترویج سیره رضوی و معرفی آموزه‌های اهل بیت(ع) گام‌های بلندتری برداریم و به وظیفه رسانه‌ای خود در این عرصه عمل کنیم.

محمدحسین نیکبخت

امروزه وقتی زائران از جاده‌های متعدد اطراف شهر خودشان را به مشهد می‌رسانند تا به زیارت بارگاه منور رضوی مشرف شوند، همه چیز خیلی منظم و مرتب به نظر می‌رسد؛ بزرگراه‌های چند بانده، پلیس‌راه و ورودی‌های پرشمار شهر که حدشان اصلاً معلوم نیست، یعنی اگر تابلو نصب نکرده باشند، شما نمی‌دانید داخل محدوده شهری مشهد قرار دارید یا خیر؟ ورود به مشهد، برای زائران با مقررات خاصی همراه نیست. آن‌ها مجبور نیستند از یک خیابان یا مسیر مخصوص وارد شهر شوند و هنگام ورودشان، کسی از آن‌ها درباره مبدأ و مقصد و دلیل ورود به مشهد نمی‌پرسد. اما تا یک قرن پیش، وضعیت به این شکل نبود. مشهدالرضا(ع) شهری بزرگ و زیارتی محسوب می‌شد که در حصار دیوارهای اطرافش قرار داشت و ورود و خروج از آن، جز با گذشتن از دروازه‌های ششگانه‌اش، امکان‌پذیر نبود. چشم‌انداز ورودی شهر، برای زائرانی که یکی دو قرن پیش به مشهد می‌رسیدند، با بزرگوارانی که امروزه از راه‌های دور و نزدیک و البته از زمین و هوا، خودشان را به حرم مطهر رضوی می‌رسانند، خیلی توفیر می‌کند. برای ما که امروز در حصار فناوری‌ها خوش می‌گذرانیم و راحتیم، شاید دانستن از چشم‌انداز شهر برای زائران ۲۰۰ سال قبل جذاب باشد؛ پس بیایید با هم یک سفر تاریخی دیگر را در این صفحه رواق تجربه کنیم و برویم به زمانی که مشهد ۶ دروازه داشت و دیوارهایش، دورنمایی متفاوت را پیش روی زائران قرار می‌داد.

عبور از ۶ دروازه

براساس نقشه‌های قدیمی و مربوط به سال ۱۳۳۷ خورشیدی که طراح آن خانیکوف، جهانگرد روس‌تبار است، مشهد در آن دوره، یعنی حدود ۲۰۰ سال پیش، ۶ دروازه داشته؛ بالاخیابان،

سراب، ارگ، عیدگاه، پایین‌خیابان و نوغان. البته دروازه دیگری هم به نام «میرعلی آمو» وجود داشت که در شمال شرقی شهر ساخته بودند، اما همیشه بسته بود و کسی از آن رفت و آمد نمی‌کرد. در مشهد قدیم معتقد بودند اگر این دروازه باز شود، بلا و بدبختی به شهر می‌آید و این، شاید با حمله مداوم ازبک‌ها از آن طریق، ارتباط داشته است. خارج از این ورودی‌ها، دور تا دور شهر را دیوار یا بارویی کشیده بودند و هیچ زائر و مجاوری، جز از طریق دروازه‌های شهر، امکان ورود به آن را نداشت. بنابراین وقتی زائران از راه‌های دور و نزدیک خود را به مشهد می‌رسانند، نخستین چشم‌انداز پس از عبور از تپه‌سلام و دیدن گنبد طلای حرم از دور، دیوارهای شهر، برخی منازل اطراف آن و دروازه‌های چوبی آن بود که روکش آهنی ناکاملی را به آن متصل کرده بودند.

دورنمای بارویی شهر از منظر جهانگردان

گزارش‌هایی که مربوط به چشم‌انداز بارو و دروازه‌های مشهدالرضا(ع) است، بیشتر در سفرنامه‌هایی یافت می‌شود که توسط اروپاییان به رشته تحریر درآمده؛ هرچند برخی مسافران مسلمان هم، گزارش‌های خوبی از آن

به دست داده‌اند. «فورشایر» سیاح انگلیسی که در سال ۱۱۶۲ به مشهد رسیده است، دیوار اطراف شهر را حدود ۳ فرسخ، معادل ۱۸ کیلومتر می‌داند و آن را دیواری بلند با خندقی عمیق در اطرافش توصیف می‌کند. «کنولی» که در سال ۱۲۰۲ و ۴۰ سال پس از فورشایر به دروازه‌های مشهد رسید، دیوار آن را بلندتر از دیوار شهر هرات می‌داند و از زائران انبوهی گزارش می‌دهد که با دیدن دروازه شهر، اشک از چشمشان جاری می‌شد و شوق زیارت پیدا می‌کردند. «فریه» جهانگرد فرانسوی که ۲۲ سال پس از کنولی، در ۱۲۲۴ به مشهد سفر کرد، دیوار اطراف شهر را، بارویی بلند و گلی توصیف می‌کند که زائران عموماً از دروازه بالاخیابان آن، وارد مشهد می‌شدند. در میان گزارش‌های متعدد دیگری که در دسترس است، شاید گزارش «مک گرگور» از همه دقیق‌تر باشد؛ این گزارش مربوط به سال ۱۲۵۴ است. او به دیوارهای بلند مشهد و سپیدارهای بلندی که از پشت آن دیده می‌شد، اشاره می‌کند و پیوسته که از سمت بالاخیابان وارد مشهد می‌شده، مک گرگور می‌گوید زائران باید برای ورود به شهر، از روی دو خندق عبور می‌کردند؛ نخست خندقی عمیق که

در پشت آن دیواری کوتاه قرار داشت و سپس از روی خندقی متوسط که به آن شیرازی می‌گفتند. او می‌افزاید به غیر از کاروان‌های تجاری و سیاحانی که قصد ورود به مشهد را داشتند، بقیه کاروان‌ها که متشکل از زائران بود، پشت دروازه می‌ایستادند و به خواندن زیارت‌نامه و اذن ورود می‌پرداختند. گزارش مک گرگور با گزارش «کلنل چارلز» افسر انگلیسی که در سال ۱۲۷۲ به مشهد آمده است، تکمیل می‌شود. او می‌نویسد منظره ورودی شهر و دیوار ۷/۵ متری آن، بسیار باشکوه و زیباست؛ هر چند خندق نخست در حال پر شدن است، اما زائران معمولاً در کنار آن توقفی کوتاه دارند. شب‌ها که دروازه بسته است، تنها امکان توقف در کاروانسراها وجود دارد، چون مأموران باید از نام و مبدأ مسافران و زائران مطلع شوند. مجموعه این گزارش‌ها نشان می‌دهد زائران حرم رضوی، یکی دو قرن پیش، قبل از ورود به مشهد، دورنمایی جذاب از شهر مشهد را پیش رو داشتند؛ دورنمایی با دیوارهای بلند، برجک‌های دیده بانی متعدد و درختان سپیداری که در مسیر ورزش باد، با تالگو برگ‌هایشان خودنمایی می‌کردند و به بینندگان نوید می‌دادند که دیدار یار نزدیک است.

بر اساس نقشه‌های قدیمی و مربوط به سال ۱۲۳۷ خورشیدی که طراح آن خانیکوف، جهانگرد روس‌تبار است، مشهد در آن دوره، یعنی حدود ۲۰۰ سال پیش، ۶ دروازه داشته؛ بالاخیابان، سراب، ارگ، عیدگاه، پایین‌خیابان و نوغان. البته دروازه دیگری هم به نام «میرعلی آمو» وجود داشت که در شمال شرقی شهر ساخته بودند، اما همیشه بسته بود و کسی از آن رفت و آمد نمی‌کرد.

گفت‌وگو با خادمان بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی

خدمت به زائران با تار و پود جان

خدمات فرش حرم رضوی از جمله بخش‌هایی است که خدماتش به وسعت هم حرم است و خادمان فرش این روزها برای سلامت زائران بسیار پرکارتر از پیش هستند. به گزارش آستان‌نیوز، هر ساله در مناسبت‌های مختلف از اعیاد تا ایام شهادت با توجه به خیل مشتاقانی که به بارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) مشرف می‌شوند صحن و سرای رضوی با فرش‌های پرنقش و نگار مفروش می‌شود به گونه‌ای که می‌توان این فرش‌های خوشرنگ و خوش نقش را در تمامی رواق‌ها و صحن‌های مرکزی و پیرامونی دید. در یک سال گذشته با توجه به شیوع بیماری کرونا، اهمیت فرش‌آرایی بارگاه ملکوتی حضرت رضا(ع) به منظور رعایت کامل فاصله‌گذاری اجتماعی دوچندان شده و نقش بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی پرنقش‌تر شده است. این بخش با حضور فعال نیروهای خادما بر تخصصی به وظایف خود می‌پردازد؛ چنان که در حال حاضر ۷۵ خادما در رشته‌های مرتبط با فرش ماشینی و دستیاف در بخش نظارت به طور شبانه‌روزی در شیفت‌های مختلف مشغول به خدمت هستند. هادی غفوریان، از جمله خادما بر سابقه‌ای است که

در بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی فعالیت می‌کند و هفت سال است افتخار خادما بری تخصصی در این بخش را دارد. او می‌گوید: چند سال...

فرش مربوط به سال‌های قبل از کرونا است - عکس: رضوی - احمد حسینی

۲ دقیقه حرف حساب

هیاهوی محرم

شما نگاه کنید! میلیاردها خرج می‌کنند این سایت‌ها، شبکه‌ها، کانال‌ها، ماهواره و... انواع تبلیغات، انواع ابتذال، اخبار و سیاه‌نمایی‌ها برای ضربه زدن به ما، به جوان‌ها... بعد یک دفعه می‌بینی محرم میاد همه رو می‌شوره از بین می‌بره... باز اربعین می‌رسه و همه اون مسائل زیر قدم‌های پیاده‌های سفر اربعین خرد می‌شه... اربعین میره... مدتی می‌گذره فاطمیہ میاد... شب‌های قدر میاد... اصلاً اینا رو توی هیچ دین و مذهبی پیدا نمی‌کنید جز شیعه... این مهندسی خداست که این مجالس رو تعبیه کرده توی دین... برای تزکیه... برای پالایش دینداران... که گردگیری بشن... که اگه گرد غفلت می‌گیره آدمو، گردگیری بشه... این مجالس عزاداری فوق‌العاده‌ان... هیاهوی این مجالس برای حفظ شاعران ماست...

بعضی‌ها میگن به جای اینکه این همه به سروسینه بزنین، بشینیم از فلسفه قیام حسین(ع) بگیم... بله بگیم... این جای خودش... باید از فلسفه قیام عاشورا بگیم... اما این سیاهپوش شدن‌ها، به سروسینه زدن‌ها هم باید باشه... ۱۰۰ درصد باید باشه... اگه فقط شیک و مجلسی بشینیم و از فلسفه قیام عاشورا بگیم و به سرو سینه بزنین اون زمانی که لازمه عده‌ای برن و در برابر دشمن سینه سپر کنن، نمیرن... فیلسوف‌ها که این‌جور مواقع نمیرن دفاع کنن.

اون‌هایی که توی هیئت‌ها و مجالس، احساسات، عواطف و عقلشون رشد کرده... شور و شعورشون رشد کرده اونا میرن دفاع از اهل بیت... این هیاهوی محرمی مطلوبه... یک روز عاشورا، علامه امینی رفته بود کربلا... یک عالم غیر شیعه پرسید بابا، هزار و خرده‌ای سال از کشته شدن حسین می‌گذره... شما تا کی قراره به سرو سینه‌تون بزنین؟ علامه امینی پاسخ خیلی قشنگی داد... گفت ما شیعیان درباره غدیر اشتباه کردیم و هیاهو نکردیم... نتیجه چی شد؟ غدیر رو تحریف کردن... ترسیدیم دوباره هیاهو نکنیم، درباره عاشورا به سروسینه بزنین، عاشورا رو هم تحریف کنن... بگن حسین توی کربلا تب کرد و از دنیا رفت!

اما وقتی هیاهو کنیم، عزاداری کنیم، بیرون بریزیم... همه دنیا می‌فهمن که فاجعه‌ای در کربلا شکل گرفته... قرن‌ها هیاهو و عزاداری کردیم و برای همین نتوستن عاشورا رو تحریف کنن...

و مرا می که ۱۲ ماه اخیر سنگ‌تمام گذاشتند و کووید را پایه پای کادر درمان برای جامعه، حلای کردند... نه! معلوم است که نمی‌شود! نمی‌شود به اخبار و دست‌اندرکارانش کم فکر کرد... به ۱۷ مرداد... به این روز خاص که امسال خیلی‌ها را ندارد... «ریحانه یاسینی» و «مهداد کریمی» را... و خیلی چیزها ندارد... سردماغی و بدودیه‌های همیشگی را... مصاحبه‌های عریض و طویل را... گل و شیرینی و خدقوت و تازه شدن دیدارها را... اما خُب به قول استاد گرانقدری: کار ما اهالی رسانه، سنگ زبرین آسیاب بودن است. بودن‌های مثرتر است. اینکه ما همواره

که شبانه‌روز، عصر کووید را تایپ کردند و به فایل‌های تا خرخره پر از خون دل و روایت‌ها و مستندهای کرونا‌ی‌شان بسته نکردند. عین سربازان آماده‌باش همه زوایا را جوریدند. کرونا‌ی اجتماعی، کرونا‌ی اقتصادی، کرونا‌ی ورزشی، کرونا‌ی ملل، کرونا‌ی محیط زیستی را... به گزارشگرانی که میکروفن‌هایشان را زمین نگذاشتند و شکل جناب رضازاده وزنه‌بردار با یک «یا بالفضل» رفتند وسط میدان... به عکاسان باشرف که جسورانه نشان دادند در بخش‌های کرونا‌ی و آی‌سی‌وی و غسالخانه و آرامستان چه‌ها می‌گذرد... به عزیزان باعشق

رقیه توسلی | فرق می‌کند... ناگفته هم پیداست امسال، هفدهمین روز مردادش فرق می‌کند... چون هیچی هیچی هم که نباشد یک قرظینه و ماسک و اسپری، توفیرش است... یک کووید، توفیرش است... میلیون‌ها مبتلا، توفیرش است... هزاران آگهی تسلیت، توفیرش است... الله وکیلی با این ترازده که جهان را قریب دو سال اخیر قبضه کرده مگر می‌شود سرسری از ماه‌ها گذشت؟!... به خصوص از مردادش... مگر می‌شود این لابه‌لاها به بچه‌های رسانه، کم فکر کرد؟!... به پای کار بودنشان؟!... همیشتان؟!... غیرتشان؟!... به نویسندگانی

ماد
و جد من
فقدك و
مالدی
فقد من
و جدك؟

پروردگارا! آن که تو را نیافت، چه یافت و آن که تو را یافت، چه از دست داد؟

معیار برتری انسان‌ها

سخنران حرم مطهر رضوی گفت: معیار برتری انسان‌ها بر یکدیگر از منظر دین مبین اسلام رعایت تقوای الهی است.

حجت الاسلام والمسلمین سیدحسین حسینی در سلسله جلسات سخنرانی حرم مطهر رضوی که شب گذشته در صحن پیامبر اعظم(ص) برگزار شد، به عوامل

چتر حمایتی

پدر سر دانش آموزان نیازمند

دکتر مرتضی رجوعی رئیس دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) گفت: این دانشگاه در راستای حمایت از نخبگان و دانش‌آموزان ممتاز کم‌برخوردار در

دانشگاه امام رضا(ع)

آرزو مستأجر

حقیقی | خدمات

فرش حرم رضوی از جمله بخش‌هایی است که خدماتش به وسعت همه حرم است و خادمان فرش این روزها برای سلامت زائران بسیار پرکارتر از پیش هستند.

به گزارش آستان‌نیوز، هر ساله در مناسبت‌های مختلف از اعیاد تا ایام شهادت با توجه به خیل مشتاقانی که به بارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) مشرف می‌شوند صحن و سرای رضوی با فرش‌های پر نقش و نگار مفروش می‌شود. به گونه‌ای که می‌توان این فرش‌های خوشرنگ و خوش نقش را در تمامی رواق‌ها و صحن‌های مرکزی و پیرامونی دید.

در یک سال گذشته با توجه به شیوع بیماری کرونا، اهمیت فرش آرای بارگاه ملکوتی حضرت رضا(ع) به منظور رعایت کامل فاصله‌گذاری اجتماعی دوچندان شده و نقش بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی پررنگ‌تر شده است. این بخش با حضور فعال نیروهای خادِمیار تخصصی به وظایف خود می‌پردازد؛ چنان که در حال حاضر ۷۵ خادِمیار در رشته‌های مرتبط با فرش ماشینی و دستیافت در بخش نظارت به طور شبانه‌روزی در شیفت‌های مختلف مشغول به خدمت هستند.

ولایت‌گریزی در امت اسلام پرداخت و گفت: یکی از مهم‌ترین دلایل این امر در صدر اسلام قومیت‌گرایی و تعصبات قبیله‌ای بود.

وی تصریح کرد: در هنگام بعثت پیامبر اکرم(ص) دو قبیله بزرگ قحطانیان و عدنانیان در شبه جزیره عربستان زندگی می‌کردند. گروه اول عرب اصیل و گروه

نظر دارد بخشی از ظرفیت پذیرش ورودی سال ۱۴۰۰ خود در مقطع کارشناسی را به صورت رایگان پذیرش کند. وی با بیان اینکه این تسهیلات در قالب «بورسیه تحصیلی امام رضا(ع)» به داوطلبان واجد شرایط تعلق می‌گیرد، افزود: فقط

دوم عرب مستعربه بودند یعنی از سرزمین‌های دیگر به عربستان مهاجرت کرده بودند. این کارشناس دینی افزود: پیامبر اکرم(ص) از قبیله عدنانیان بودند به همین دلیل برخی از اعراب به بهانه اینکه پیامبر(ص) جزو اعراب اصیل نیستند از قبول پذیرش ولایت آن حضرت سرباز زدند و اسلام نیاوردند و ولایت‌گریز شدند. یکی

داوطلبان مستعد و کم‌برخوردار که زیر پوشش نهادهای حمایتی کمیته امداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی هستند در قالب بورسیه تحصیلی امام رضا(ع) پذیرش می‌شوند. علاوه بر معدل کتبی دبلیم ۱۸/۵ و بالاتر،

گفت‌وگو با خادمان بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی

خدمت به زائران با تار و پود جان

نظارت بر چگونگی فرش آرای حرم مطهر و نظافت فرش‌ها، بررسی فنی کیفیت فرش‌ها و گزارش مسائل مربوط همچون ضرورت تعویض فرش‌ها، بازدید از انبارهای فرش و بررسی چگونگی نگهداری فرش‌ها، نظارت بر خرید فرش و انتخاب نوع الیاف و نقوش آن‌ها می‌شود.

غفور یان درباره ویژگی‌های خدمت در بارگاه ملکوتی امام هشتم(ع) می‌گوید: خادِمیاران بخش نظارت در یک مکان ثابت مستقر نیستند و در شیفت‌های مختلف خود در شبانه‌روز باید به گوشه کنار حرم مطهر رضوی و هر مکانی که مفروش است، سر بزنند. ما در این بازدیدها شاهد صحنه‌ها و اتفاق‌های فراموش‌نشدنی بسیاری هستیم.

او با تأکید بر اینکه با هیچ واژه‌ای نمی‌تواند حس و حال خدمتش در صحن و سرای رضوی را توصیف کند، می‌افزاید: از امام رضا(ع) خواسته بودم هر هفته بتوانم به زیارت ایشان مشرف شوم و مسائل و مشغله‌های زندگی مانعم نشود. خدا هم قسمت کرد و به پشتوانه خادِمیاری‌ام هر هفته برای عرض سلام به پیشگاه این امام مہام به حرم مطهر می‌آیم و در حرم نورانی ایشان خدمت می‌کنم. امیدوارم مورد قبول واقع شود.

■ از سفر حج تا خادِمیاری

در یک سال گذشته با توجه به شیوع بیماری کرونا، اهمیت فرش آرای بارگاه ملکوتی حضرت رضا(ع) به منظور رعایت کامل فاصله‌گذاری اجتماعی دوچندان شده و نقش بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی پررنگ‌تر شده است.

■ شیفت‌های پرخطر
هادی غفوریان، از جمله خادِمیاران باسابقه‌ای است که در بخش نظارت بر خدمات فرش حرم مطهر رضوی فعالیت می‌کند و هفت سال است افتخار خادِمیاری تخصصی در این بخش را دارد. او می‌گوید: چند سال پیش و در سالروز میلاد باسعادت امام رضا(ع) در حرم مطهر نشستیم، لحظه‌ای

از مهم‌ترین شاخصه‌های دین مبین اسلام مبارزه با تعصبات قومی و قبیله‌ای بود. خداوند در قرآن کریم به صراحت ملاک برتری انسان‌ها بر یکدیگر را رعایت تقوای الهی و پیروی از دستورات دین معرفی می‌کند. نه تنها پیامبر اسلام(ص) بلکه سایر پیامبران الهی نیز با چنین مشکلاتی مواجه بودند.

سوابق پژوهشی سوابق فرهنگی از قبیل کسب مقام‌های قرآنی و ورزشی در پذیرش متقاضیان مؤثر است.

هر کجا مقدر بود مشغول شوم.

برکات مادی و معنوی خدمت

او ادامه می‌دهد: من هم مثل همه خادِمیاران با حضور در صحن و سرای رضوی از برکات معنوی خدمتم در این مکان بهره‌مند می‌شوم. از طرف دیگر، حضرت رضا(ع) ولی نعمت ما هستند، بنابراین هر توفیقی تاکنون در زندگی شخصی و کاری‌ام داشته‌ام، از عنایت این‌امام رثوف(ع) بوده است. این کارشناس فرش در تأیید نگاه ویژه حضرت ثامن الحجج(ع) به خادِمیارانش، خاطره‌ای برایمان تعریف می‌کند و می‌افزاید: حضرت رضا(ع) از نظر مادی و معنوی، بدهکار هیچ‌کس نمی‌مانند. در دنیا که آتی تسویه می‌کنند و طبق روایت‌ها در آخرت هم به داد زائران و مجاورانشان خواهند رسید. از پرده‌شناس درباره حال و هوای دلش در صحن و سرای رضوی می‌پرسم. او به یاد روزی می‌افتد که می‌خواست نخستین کشیک خود را در حرم انجام دهد و ادامه می‌دهد: آن روز یکی از دوستانم که خادم رسمی بود، به من گفت «سعی کن شور و شعفی را که در نخستین روز خدمتت داری، در روزها، ماه‌ها و سال‌های آینده هم داشته باشی و با همین حس روحانی خدمتت را در این آستان مقدس ادامه دهی». من هم همین توصیه را به خادِمیاران جدید می‌کنم؛ چرا که نوکری زائران حضرت رضا(ع) نعمتی است که شامل حال هر کسی نمی‌شود.

آن‌هایی که ارتباط فعال خود را در طول این مدت حفظ می‌کنند، بسته به میزان امتیازات کسب شده، جوایزی به قید قرعه دریافت می‌کنند.

حمایت از زوجین کم‌برخوردار

از آغاز امسال، طیف دیگری از مخاطبان به طرح «زندگی به سبک رضوی» اضافه شدند که به نام طرح «هم‌سایه» عنوان گرفت. این بخش در همه ابعاد همانند طرح «زندگی به سبک رضوی» برای نوزدوجین است؛ فقط مخاطبان آن، زوجین محروم هستند که از طریق کارتون‌های بانوان و خانواده در سراسر کشور شناسایی شده و زیر پوشش طرح قرار می‌گیرند.

در چارچوب اجرای این طرح با همکاری نهادهای ذی‌ربط معاونت خدمات اجتماعی بنیاد کرامت رضوی، پس از شناسایی و رصد شرایط زوجین در استان‌های مختلف به مدت سه روز میهمان مشهدالرضا(ع) می‌شوند و جشن ازدواج گنجانده شده است.

ترویج فرهنگ فرزندانوری

در چند سال اخیر به تبع کاهش نرخ ازدواج، تغییر نگرش زوجین نسبت به اشتغال‌های اجتماعی و میل به تک‌فرزندی، نرخ زادآوری کاهش چشمگیری داشته، طوری که اکنون خطر بزرگی از نظر جمعیتی، آینده کشورمان را تهدید می‌کند. با همه دلایل گفته شده، بخش دیگری از مخاطبان در قالب طرح «زندگی به سبک رضوی» تعریف شدند که شبکه مادران

نگاهی به طرح‌های خانواده‌محور مرکز امور بانوان بنیاد کرامت رضوی

گام به گام در مسیر «خانواده رضوی»

عدد ۱۱ را به سامانه ۸۰۰۸ پیامک یا در سامانه «زندگی به سبک رضوی» نام‌نویسی کنند و یا با حضور در رواق شیخ طوسی حرم مطهر رضوی در این طرح نام‌نویسی کنند. پس از این مرحله، دبیرخانه با متقاضیان ارتباطی دوسویه آغاز می‌کند که با تکمیل فرم‌های زوجین در سامانه، شرکت در دوره‌های آموزشی، ارتباط تلفنی با پشتیبان‌های طرح، استفاده از خدمات مشاوره‌ای و انجام فعالیت‌های در نظر گرفته در کانال طرح در فضای مجازی به مدت سه سال ادامه پیدا می‌کند. غیر از نتایج مطلوب حضور در این طرح و فراگیری مهارت‌های لازم برای آغاز زندگی مشترک زوج‌های جوان،

این افراد با آموزش‌هایی توانمند شدند تا به درکی از همسان‌گرایی دست پیدا کنند، معارفه‌های متناسب‌تری را ترتیب دهند و در نتیجه ازدواج‌های موفق‌تری به کمک آن‌ها اتفاق بیفتد. سال ۹۶ آغاز مراحل اجرایی این طرح بود که به تدریج مدل و محتواهای اجرای کار استخراج شد و ۹۰۰ واسطه‌گر ازدواج از شهر مشهد شناسایی و چند دوره آموزشی دیدند. الگوی بدست آمده برای اجرا در سطح ملی به کانون‌های بانوان و خانواده در سراسر کشور منتقل و همچنین نتایج و الگوی طرح «حسنا» به صورت نرم‌افزاری هم تولید و عرضه شد.

طرحی نو برای زوج‌های جوان

اما مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت رضوی در حوزه تحکیم و تعالی خانواده نیز طرح بزرگ «زندگی به سبک رضوی» را از اسفند سال ۹۵ اجرا می‌کند. این طرح در ابتدا فقط مشمول نوزدوجینی می‌شد که حداکثر یک سال از تاریخ عقد آن‌ها می‌گذشت و با موفقیت طرح، دامنه مخاطبان آن گسترده‌تر شد. از ابتدای اجرا تاکنون بیش از ۴۲ هزار زوج جوان از سراسر کشور از سطوح مختلف این طرح بهره‌مند شده‌اند.

زوج‌های جوان از اقصی نقاط کشورمان برای استفاده از این طرح می‌توانند

سارا صالحی

هنگی، بارها و بارها درباره رنگ باختن فرهنگ خانوادگی در کشورمان و دیگر ملت‌ها شنیده‌ایم. بعضی از نهادهای متولی، طرح‌هایی را به صورت سالانه برای کمک به حفظ معنا و ساختار خانواده اصیل ایرانی - اسلامی به اجرا می‌گذارند و هر از گاهی اخباری از برخی اقدام‌های دغدغه‌مندان حوزه‌های اجتماعی منتشر می‌شود. مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت از روزهای نخست آغاز به کارش تاکنون اقدام‌های متعددی را برای احیا و اعتلای نهاد خانواده با رویکرد دینی سامان داده است.

مأموریت اول

یکی از مأموریت‌های اصلی این مرکز، کمک به تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده است. در حوزه تشکیل خانواده، موضوع ازدواج مطرح می‌شود که در سال‌های اخیر با کاهش نرخ تشکیل خانواده مواجه هستیم. مرکز امور بانوان بنیاد کرامت رضوی برای کمک به افزایش آمار ازدواج، مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر خود به سراغ بیانات و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب رفته و درصدد احیای سنت وساطت ازدواج در قالب تدوین طرحی با عنوان «حسنا» برآمد. در این طرح، حامیان سنت نبوی ازدواج و کسانی که به صورت خودجوش و دغدغه‌مند در حال وساطت بین دختران و پسران جوان برای ازدواج بودند، شناسایی شدند. در مرحله بعد،

حواشی

احیای

سنت حسنه

یکی از مأموریت‌های اصلی مرکز امور بانوان و خانواده بنیاد کرامت، کمک به تشکیل، تحکیم و تعالی نهاد خانواده است. در حوزه تشکیل خانواده، موضوع ازدواج مطرح می‌شود که در سال‌های اخیر با کاهش نرخ تشکیل خانواده مواجه هستیم. مرکز امور بانوان بنیاد کرامت رضوی برای کمک به افزایش آمار ازدواج، مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر خود به سراغ بیانات و رهنمودهای رهبر معظم انقلاب رفته و درصدد احیای سنت وساطت ازدواج در قالب تدوین طرحی با عنوان «حسنا» برآمد. در این طرح، حامیان سنت نبوی ازدواج و کسانی که به صورت خودجوش و دغدغه‌مند در حال وساطت بین دختران و پسران جوان برای ازدواج بودند، شناسایی شدند. در مرحله بعد، این افراد با آموزش‌هایی توانمند شدند تا به درکی از همسان‌گرایی دست پیدا کنند.

تشرف وزیر فرهنگ لبنان به بارگاه منور رضوی

در این دیدار هیئت اعزامی از کشور لبنان ضمن آشنایی با گنجینه ارزشمند کتابخانه آستان قدس رضوی حاوی صدها نمونه نسخ خطی، از نزدیک با فعالیت‌های محققان در گروه‌های مختلف علمی و کتابخانه‌های

مجلس لبنان و خلیل همدان: عضو هیئت رئیسه جنبش عمل بودند، پس از زیارت حرم علی‌بن موسی الرضا(ع) با فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی آستان قدس رضوی آشنا شده و از کتابخانه مرکزی بازدید رئیس هیئت اعزامی و نماینده ریاست

وزیر فرهنگ لبنان

به همراه هیئت بلندپایه به زیارت حرم مطهر امام رضا(ع) مشرف شد. به گزارش آستان‌نیوز، این هیئت که متشکل از عباس مرتضی؛ وزیر فرهنگ کشور لبنان، ایوب حمید؛ رئیس هیئت اعزامی و نماینده ریاست

مجموعه کتابخانه آستان قدس رضوی ضمن ابراز شگفتی از ذخایر ارزشمند نسخ خطی و چاپخانه موجود در این مجموعه عظیم، اعلام آمادگی کرد تا صفحه جدیدی در روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و کشور لبنان با محوریت امکانات ارزشمند علمی و فرهنگی در آستان قدس رضوی گشوده شود.

